

ΜμΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΣΠΑ 2021-2027

Στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) μεταφέρεται σταδιακά το βάρος ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, καθώς το κατ'εξοχήν κεντρικό - τομεακό πρόγραμμα χρηματοδότησης «Ανταγωνιστικότητα» έχει σχεδόν εξαντλήσει τον προϋπολογισμό του.

Του Σταμάτι Ζησίμου
szsimou@nautemporiki.gr

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν ενεργά ή αναμένονται 11 ΠΕΠ, ύψους περίπου 215 εκατ. ευρώ, που θα υλοποιηθούν στις περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου και Κρήτης. Υπενθυμίζεται ότι το προηγούμενο διάστημα υπήρξαν ανάλογες προκηρύξεις στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και Βορείου Αιγαίου. Τα ενεργά και αναμενόμενα προγράμματα είναι τα εξής:

1 «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή, εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη στην Αττική»: Η διαδικασία για την υποβολή αιτήσεων από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Αττικής για τη χρηματοδότησή τους από το εν λόγω πρόγραμμα παραμένει ανοικτή έως εκανάλιστος του προϋπολογισμού του. Το ύψος της επιδότησης για όλα τα επενδυτικά σχέδια ανέρχεται στο 50% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 30.000 έως 200.000 ευρώ, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτικά συμμετοχή. Ωστόσο, το ποσοστό της επιδότησης μπορεί να αυξηθεί κατά:

- 10% της δαπάνης επιχορήγησης, εφόσον περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο δαπάνες για εξοπλισμό Green σε ποσοστό 20% του επιλέξιμου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Το παραπάνω προσαυξημένο ποσοστό επιχορήγησης θα παραμένει σταθερό κατά το στάδιο των ενδιάμεσων επαληθεύσεων και πληρωμών.

2 «Ενίσχυση, επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (ΚΑΛΟ)»: Το πρόγραμμα στοχεύει στην υποστήριξη επενδυτικών πρωτοβουλιών υφιστάμενων φορέων ΚΑΛΟ στην Περιφέρεια Αττικής, επιδιώκοντας την προώθηση

της Κοινωνικής και Αλληλεγγύης Οικονομίας και, μέσω αυτής, στην ενίσχυση της απασχόλησης. Οι επενδυτικές πρωτοβουλίες θα αφορούν ενδεικτικά στους τομείς:

- κυκλική οικονομία,
- δραστηριότητες υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευση,
- δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης,
- δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας,
- δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες, διασκέδαση και αθλητισμός.

3 «Επιχειρώ - Καινοτομώ στην Ήπειρο»: Βασικός στόχος της πρόσκλησης είναι η ενίσχυση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας και της πράσινης μετάβασης των υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσoίων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Ηπείρου, που δραστηριοποιούνται στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Ξεδιέκδοσης (ΕΣΕΕ 2021-2027). Η πρόσκληση ενισχύει επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσoίων επιχειρήσεων, οι οποίες αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα παραγωγικής διαφοροποίησης, καινοτόμου τεχνολογικού και ψηφιακού μετασχηματισμού, ενεργειακής αποδοτικότητας και κυκλικής οικονομίας. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ουσιαστικά, ήτοι να διαθέτουν κατά το ημερολογιακό έτος που προηγείται της ημερομηνίας δημοσίευσης της πρόσκλησης κύριο ΚΑΔ ή ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα έσοδα, στους τομείς της περιφερειακής διάστασης της ΕΣΕΕ 2021-2027, για την Περιφέρεια Ηπείρου:

- Υλικά - Κατασκευές - Βιομηχανία,
- Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές βιομηχανίες,
- Αγροδιατροφική αλυσίδα,
- Περιβάλλον - Κυκλική οικονομία,
- Βιοεπιτήμεις - Υγεία - Φάρμακα,
- Λεωφόρος ενέργειας,
- Ψηφιακές τεχνολογίες.

4 «Απασχολώ στην Ήπειρο»: Βασικός στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση ΜμΕ που δραστηριοποιούνται στους παραγωγικούς τομείς αιχμής της περιφέρειας Ηπείρου για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ταυτόχρονα την απασχόληση ανέργων με αυξημένα τυπικά προσόντα. Η χρηματοδότηση αφορά το πλήρες μισθολογικό κόστος και τις εργοδοτικές εισφορές για διάστημα 18 μηνών. Με τη λήξη των 18 μηνών, οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν την υποχρέωση διατήρησης των νέων θέσεων εργασίας για επιπλέον διάστημα τριών μηνών. Η

215 εκατ. για επενδυτικά σχέδια μέσω 11 ενεργών ΠΕΠ

Ενισχύσεις για υφιστάμενες και υπό σύσταση πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

S-HUTER/STOCK

Μέσω των ΠΕΠ ενισχύονται, μεταξύ άλλων, τα επενδυτικά σχέδια των ΜμΕ για καινοτομία, ψηφιακό μετασχηματισμό και κυκλική οικονομία.

■ Στόχος των ΠΕΠ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας, της παραγωγικότητας και της απασχόλησης στις ΜμΕ.

πρόσκληση αφορά δύο διακριτές υποδράσεις και ο δυνητικός δικαιούχος πρέπει να επιλέξει υποχρεωτικά την υποδράση για την οποία θέλει να υποβάλει την πρότασή του:

- Υποδράση 4B.a.1a: «Δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας στο πλαίσιο υλοποίησης της Στρατηγικής ΟΧΕ». Η υποδράση συμβάλει στην ΟΧΕ «Διαδρομή στα Αρχαία Θέατρα, στη Φύση και

στον Ιολτισμό στην Ήπειρο» και συγκεκριμένα στον ειδικό στόχο αυτής «4.1 Προώθηση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές που εγκαταλείπονται από νεανικό πληθυσμό». Αφορά αποκλειστικά τις περιοχές της Βόρειας Πίνδου (δήμος Κόνιτσας), της Νότιας Πίνδου (δήμος Βόρειων και Κεντρικών Τζουμέρκων) και την περιοχή Σουλίου - Αχέρωντα (δημοτικές ενότητες Σουλίου και Αχέρωντα του δήμου Σουλίου).

● Υποδράση 4B.a.2a: «Δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας στο πλαίσιο της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Ξεδιέκδοσης».

5 «Ήπειρος Κοινωνικής Οικονομίας: Δημιουργία και

ενίσχυση φορέων ΚΑΛΟ»:

Η δράση αφορά την ίδρυση νέων και υποστήριξη υφιστάμενων φορέων ΚΑΛΟ, που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Ηπείρου, με έδρα ή/και εγκατάσταση σε αυτή, για την ενίσχυση παραγωγικών επιχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Η πρόσκληση αφορά δύο διακριτές υποδράσεις και ο δυνητικός δικαιούχος πρέπει να επιλέξει υποχρεωτικά την υποδράση για την οποία θέλει να υποβάλει την πρότασή του:

- Υποδράση 1: «Δημιουργία νέων φορέων ΚΑΛΟ στην Ήπειρο». Η υποδράση αφορά υπό σύσταση φορείς ΚΑΛΟ για την επιχορήγηση οικονομικής δραστηριότητας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Υποδράση 2: «Ενίσχυση υφιστάμενων φορέων ΚΑΛΟ στην Ήπειρο». Η υποδράση αφορά υφιστάμενους φορείς ΚΑΛΟ για την επιχορήγηση οικονομικής δραστηριότητας και τη διατήρηση ή/και δημιουργία θέσεων εργασίας.

6 «Ενίσχυση και προώθηση κοινωνικών επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων»: Η δράση στοχεύει στην υποστήριξη επενδυτικών πρωτοβουλιών υπό σύσταση ή και υφιστάμενων επιχειρήσεων ΚΑΛΟ (με διακριτή κατανομή προϋπολογισμού) που δραστηριοποιούνται ή προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, επιδιώκοντας την προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλεγγύης Οικονομίας, και, μέσω αυτής, την ενίσχυση

60%

το μέγιστο ύψος επιδότησης για τη δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή, εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη στην Αττική».

8 δισ. € θα διαχειριστούν τα ΠΕΠ την περίοδο 2021-2027, επί συνολικού προϋπολογισμού 26 δισ. του ΕΣΠΑ

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ 11 ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΕΠ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΟΥΣ

1. ΑΤΤΙΚΗ

120 εκατ.

«Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη στην Αττική»

• **Αιτήσεις:** Έως εξάντλησης του προϋπολογισμού

5 εκατ.

«Ενίσχυση, επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων»

• **Αιτήσεις:** Από 16/10/2025 έως 16/3/2026

2. ΗΠΕΙΡΟΣ

15 εκατ.

«Επικειρώ - Κοινότητα»

• **Αιτήσεις:** Από 4/1/2025 έως 27/1/2026

3 εκατ.

«Αποσκόλι»

• **Αιτήσεις:** Από 15/10/2025 έως 15/12/2025

750 χιλ.

«Ηπείρος Κοινωνικής Οικονομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Φορέων Κ.Α.Α.Ο.»

• **Αιτήσεις:** Από 2/12/2025 έως 3/2/2026

3. ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

2,5 εκατ.

«Ενίσχυση και προώθηση κοινωνικής επιχειρηματικότητας»

• **Αιτήσεις:** Από 29/10/2025 έως 30/1/2026

4. ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ

23 εκατ.

«Εκσυγχρονισμός Μικρής Επιχειρηματικότητας 2025»

• **Αιτήσεις:** Αναμένεται η επίσημη προκήρυξη

5. ΘΕΣΣΑΛΙΑ

20 εκατ.

«Αναπτύσσομαι έξυπνα»

• **Αιτήσεις:** Από 27/11/2025 έως 30/1/2026

20 εκατ.

«Επικειρώ έξυπνα»

• **Αιτήσεις:** Από 27/11/2025 έως 30/1/2026

6. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

3 εκατ.

«Δράσεις ενίσχυσης υφιστάμενων και υπό σύσταση φορέων Κ.Α.Α.Ο.»

• **Αιτήσεις:** Από 13/10/2025 έως 28/11/2025

7. ΚΡΗΤΗ

2,5 εκατ.

«Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

• **Αιτήσεις:** Από 13/10/2025 έως 16/12/2025

της απασχόλησης. Οι επενδυτικές πρωτοβουλίες θα αφορούν ενδεικτικά τους τομείς:

- υπηρεσίες ιατρίας, πρόνοιας/κοινωνικής φροντίδας, εκπαίδευση,
- φυσικό περιβάλλον, πράσινες τεχνολογίες και κλιματική αλλαγή,
- πολιτισμός και πολιτιστική - δημιουργική βιομηχανία,
- τουρισμός εμπεριέχει και γενικά υπηρεσίες του τουριστικού κλάδου,
- αγροδιατροφή - γαστρονομία,
- οικοτεχνία - χειροτεχνία,
- κυκλική οικονομία,
- ψηφιακή οικονομία.

7 «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης». Αντικείμενο της δράσης είναι η

προώθηση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω της συμμετοχής τους σε επαγγελματικές εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ελλάδα, στην Ι.Ι.Ε., καθώς και σε τρίτες χώρες. Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση ενεργειών σχεδίων οτι δράση, επιλέξιμες βασικές κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- λιμμενοτομία σε επαγγελματικές εκθέσεις/ως εκθέτες στην Ελλάδα ή το εξωτερικό,
- δαπάνες μαρκαζής υπηρεσιών μαρκαζολογίας και διαχείρισης ενεργειών.

8 «Δράσεις ενίσχυσης υφιστάμενων και υπό σύσταση φορέων Κ.Α.Α.Ο. στην Πε-

■ Στις 28/11 λήγει η περίοδος υποβολής αιτήσεων του ΠΕΠ για την ενίσχυση των φορέων Κ.Α.Α.Ο. στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Πελοποννήσου: Η δράση στοχεύει στην υποστήριξη επενδυτικών πρωτοβουλιών υφιστάμενων και υπό σύσταση επιχειρήσεων Κ.Α.Α.Ο., που δραστηριοποιούνται ή προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, επιδιώκοντας την προώθηση της Κοινωνικής και Ανάπτυξης Οικονομίας και, μέσω αυτής, στην ενίσχυση της απασχόλησης.

9 «Εκσυγχρονισμός Μικρής Επιχειρηματικότητας Δυτικής Ελλάδας 2025»: Η εν λόγω δράση, που βρίσκεται σε καθεστώς προδημοσίευσης, στοχεύει στην υποστήριξη διαδικασιών για τον μετασχηματισμό των επιχειρήσεων της Δυτικής Ελλάδας προς περισσότερο βιώσιμα, καινοτόμα και αμοιβαία επιχειρηματικά μοντέλα, που συντελούν στην προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση κόστους και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, αναπτύσσοντας την εξωστρέφεια.

10 «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»: Η δράση εντάσσεται στο πρόγραμμα «Θεσσαλία 2021-2027» και έχει ως στόχο την υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων

ΜμΕ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, σε τομείς και προτεραιότητες που αναδείχθηκαν από τη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την περίοδο 2021-2027 και εξειδικεύονται στην Περιφερειακή Μεταδίκτυση της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

11 «Επικειρώ έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»: Η εν λόγω δράση έχει ως στόχο την υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση ΜμΕ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, σε τομείς και προτεραιότητες που αναδείχθηκαν από τη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την περίοδο 2021-2027.

πηγή: 25.11.2025

200
χιλ. €

ο μέγιστος προϋπολογισμός ανά αίτηση για «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή, εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη στην Αττική».